

The Rebel # 17 vraag 1

De solitaire leeuw en zijn enorm prachtig gebrul.

9 juni 1987 in het Chuang Tzu Auditorium.

Vraag 1

Geliefde Meester,

Wat doet een mooie en verlichte kerel als U met een zootje ongeregeld zoals wij? Feitelijk wil ik niet echt weten wat u doet. Maar alstublieft stop niet met het te doen.

Maneesha, elke menigte is een zootje ongeregeld, maar een individu is niet een zootje. Elk individu is een echt bewustzijn. Op het moment dat hij deel wordt van de massa, verliest hij zijn bewustzijn; dan wordt hij gedomineerd door de collectieve, mechanische mind.

Je vraagt me wat ik doe? Ik doe een eenvoudig iets – individuen uit het ongeregeld zootje los maken, en hen hun individualiteit en waardigheid gevend.

Ik wil geen massa's in de wereld. Of ze nu verzameld zijn in de naam van religie, of in de naam van nationaliteit, of in de naam van ras, dat maakt niet uit. De massa als zodanig is lelijk, en de massa heeft de grootste misdaden in de wereld begaan, want de massa heeft geen bewustzijn. Het is een collectieve onbewustheid. Bewustzijn maakt van iemand een individu – een alleenstaande pijnboom dansend in de wind, een alleenstaande zonovergoten bergtop in zijn ultieme pracht en praal, een solitaire leeuw en zijn enorm prachtig gebrul wat mijlen door echoot in de dalen.

De massa bestaat altijd uit schapen, en alle inspanningen van het verleden waren erop gericht elk individu te veranderen in een spaak van het wiel, tot een doods gedeelte van een doodse massa. Hoe onbewuster hij is en des te meer zijn gedrag gedomineerd wordt door de collectiviteit, des te minder gevaarlijk is hij. Hij wordt in feite bijna onschadelijk. Hij kan zelfs zijn eigen slavernij niet vernietigen. Integendeel, hij begint zijn eigen slavernij te verheerlijken – zijn religie, zijn natie, zijn ras, zijn kleur. Deze vormen zijn slavernij, maar hij begint ze te verheerlijken. Als een individu behoort hij niet tot een massa. Elk kind wordt geboren als een individu, maar zelden sterft een mens als een individu. Mijn werk is je te helpen je dood met dezelfde onschuld te ontmoeten, met dezelfde integriteit, met dezelfde individualiteit als je jouw geboorte hebt ondergaan.

Tussen je geboorte en je dood zou je dans, een bewust, solitair reiken naar de sterren moeten blijven; alleen, compromisloos – een rebelse geest. Tenzij je geest rebels is, heb je helemaal geen geest. Er is geen andere soort geest beschikbaar.

En je kunt er zeker van zijn dat ik niet zal stoppen. Dat is mijn enige vreugde – om zoveel mogelijk mensen als mogelijk is vrij te maken van hun slavernij, donkere cellen, hun handboeien, hun kettingen; om hen in het licht te brengen, zodat ook zij de schoonheden van deze planeet kunnen kennen, de schoonheid van deze lucht, de pracht van deze existentie. Behalve dit is er geen God, en geen tempel van God.

In vrijheid kun je de tempel ingaan. In collectiviteit, in een massa, ga je eenvoudig door met je vast te klampen aan de lijken van het verleden. Een mens die met de massa leeft is gestopt met leven. Hij volgt eenvoudigweg als een robot.

Misschien zijn robots ook een beetje meer individueel dan het zogenaamde individu in de massa... Want juist nu zijn er in Japan honderdduizend robots – mechanische mannen aan het werk in de fabrieken. Plotseling, binnen deze twee maanden, gebeurt er iets vreemds. De regering is bezorgd, de wetenschappers zijn bezorgd, en ze waren nog niet in staat om enige verklaring te vinden. Tot nu toe werkten de robots stil door; niemand had ooit gedacht dat ze plotseling een rebellie zouden beginnen. Maar tien mensen zijn in twee maanden tijd gedood. Een robot werkt – en een robot werkt volgens een computer, volgens een voorgeprogrammeerd plan; hij kan op geen enkele manier iets anders doen dan wat het programma heeft ingevoerd. Maar vreemd genoeg stopten deze tien robots met werken, pakte een man die in de buurt was en doodde hem gewoon. Het aantal van tien mannen die gedood zijn is van de regering – het kan niet waar zijn. Geen regering spreekt de waarheid.

Mijn eigen ervaring is dat het altijd goed is om de cijfers die de regering geeft met tenminste tien te vermenigvuldigen. Als ze zeggen dat er tien mensen zijn gedood, moeten er honderd gestorven zijn, of meer. Ze proberen de massa gerust te stellen – “Maak je geen zorgen, we zullen uitvinden wat er verkeerd ging.” Maar ze hebben geen idee.

In feite, geen enkele daad die niet in de computer is geprogrammeerd, zal de robot in staat uit te voeren – en dit waren niet de programma’s. De robots toonden enige tekenen van vrijheid, ze toonden enig teken van individualiteit, enige indicatie van rebellie.

Computers kunnen geen nieuwe vragen beantwoorden. Ze kunnen alleen vragen beantwoorden waarvoor de informatie reeds aan hen is gegeven. Natuurlijk hebben ze geen enkele intelligentie, ze hebben slechts een geheugensysteem, een opslagsysteem wat dingen optekent. Natuurlijk zijn ze perfect wat efficiëntie aangaat. Geen mens kan zo perfect zijn, soms vergeet je wel eens wat. En het is absoluut noodzakelijk, wil het leven door kunnen gaan, om het meeste van de onnodige dingen te vergeten die iedere dag gebeuren – anders zal je geheugensysteem te zwaar beladen worden. Maar de computer is een mechanisme. Je kunt het niet te zwaar beladen, het heeft geen leven.

Ik hoorde... een man vroeg een computer, “Kun je me vertellen waar mijn vader is?” Hij maakte gewoon een grapje met de wetenschapper die aan het werk was met die grote computer, en de computer zei, “Je vader? Hij is net drie uur geleden gaan vissen.”

De man lachte en zei tegen de wetenschapper, “Je creëert daar een stomme computer. Mijn vader is al drie jaar dood.”

En hij kreeg een schok toen de computer lachte – waar het niet voor was geprogrammeerd – en zei, “Laat je niet zo makkelijk beet nemen. Het was niet je vader die drie jaar geleden stierf, het was enkel de man van je moeder. Jouw vader is drie uur geleden gaan vissen; je kunt naar het strand gaan en je zult hem ontmoeten.”

Op dit moment is dit alleen maar een verhaaltje, maar kijkend naar de werkelijke feiten die in Japan gebeuren, krijgt het verhaal een zekere werkelijkheid.

Maar de mens in de massa gedraagt zich altijd blind. Als je dezelfde mens uit de massa neemt en hem vraagt, “Wat was je aan het doen? Kun je dit ook alleen doen, uit jezelf?” dan zal hij zich in verlegenheid voelen. En je zult verrast zijn door zijn antwoord: “Uit mezelf zou ik niet zoiets stoms doen, maar als ik in de massa ben gebeurt er iets vreemds.”

Gedurende twintig jaar woonde ik in een stad die evenredig verdeeld was, de ene helft Hindoes en de andere helft Mohammedanen. Ze waren beiden even machtig en bijna elk jaar vonden er rellen plaats. Ik kende daar een professor van de universiteit waar ik doceerde. Ik zou nooit hebben kunnen dromen dat deze man een Hindoetempel in brand zou kunnen steken; hij was zo’n heer – aardig, goed opgevoed, heel beschaafd. Toen er een rel was tussen Hindoes en Mohammedanen stond ik te kijken, vanaf de weg. Mohammedanen verbranden een Hindoe tempel, Hindoes verbranden een Mohammedaanse moskee.

Ik zag deze professor bezig met het verbranden van de Hindoe tempel. Ik trok hem daar weg en vroeg, “Professor Farid, wat ben je aan het doen?”

Hij werd erg verlegen. Hij zei, “Het spijt me, ik verloor me in de massa. Omdat iedereen het deed, vergat ik mijn eigen verantwoordelijkheid – ieder ander was verantwoordelijk. Ik voelde voor de eerste keer een enorme vrijheid van verantwoordelijkheid. Niemand kan me de schuld geven. Het was een Mohammedaanse menigte, en ik was er gewoon een deel van.”

Bij een andere gebeurtenis, werd er een Mohammedaanse klokkenzaak geplunderd. Het was de kostbaarste collectie horloges. Een oude Hindoe priester... De mensen die deze horloges wegnamen en de winkel vernietigden – ze hadden de eigenaar gedood – waren allen Hindoes. Een oude priester die ik goed kende, stond op de stoep en schreeuwde erg boos naar de mensen, “Wat doen jullie daar? Dit is tegen onze religie, tegen onze moraliteit, tegen onze cultuur. Dit niet juist.”

Ik zag de hele scene vanuit een boekwinkel, op de eerste verdieping in een gebouw recht tegenover de winkel aan de andere kant van de weg. De grootste verassing moest nog komen. Toen de mensen elk waardevol artikel uit de winkel hadden meegenomen... er was alleen nog een oude grootvaders klok over – erg groot, erg antiek. Toen die mensen weg waren, nam de oude man die klok op zijn

schouders. Het was moeilijk voor hem om haar te dragen want zij was te zwaar. Ik kon mijn ogen niet geloven! Hij had zelf mensen tegen gehouden, en dit was het laatste stuk van de winkel. Ik moest naar beneden uit de boekwinkel om de priester tegen te houden. Ik zei tegen hem, "Dit is vreemd. De hele tijd stond je te schreeuwen, 'Dit is tegen onze moraliteit! Dit is tegen onze religie, doe dit niet!' En nu pak je de grootste klok uit de winkel."

Hij zei, "Ik schreeuwde genoeg, maar niemand luisterde. En tenslotte kwam het idee in me op dat ik eenvoudig schreeuw en mijn tijd verdoe, en ieder ander heeft iets gekregen. Dus is het beter om deze klok te nemen voordat iemand anders haar pakt, want het was het enige overgebleven stuk." Ik vroeg, "Maar waar blijft je religie, moraliteit, cultuur dan?"

Hij zei dit met een beschaamd gezicht – maar hij zei het: "Als niemand iets om religie, cultuur en moraliteit geeft, waarom zou ik het enige slachtoffer zijn? Ik ben ook een deel van dezelfde massa. Ik deed mijn best om hen te overtuigen, maar als niemand het religieuze en het morele en de juiste weg volgt, dan ga ik niet enkel een verliezer zijn en alleen maar stom daar staan. Niemand luisterde zelfs naar me, niemand nam enige notitie van mij." Hij nam die klok met zich mee.

Ik heb tenminste een dozijn rellen in die stad gezien, en ik heb personen die aan brandstichting, aan moorden, aan verkrachtingen hebben meegedaan, gevraagd, "Kan je dit alleen doen, in je eentje?" En ze zeiden allen zonder uitzondering, "In mijn eentje kan ik dat niet doen. Het was omdat zoveel mensen het deden, en je geen verantwoordelijkheid meer had. We waren niet verantwoordelijk, de massa was verantwoordelijk.

De mens verliest zijn kleine bewustzijn zo makkelijk in de collectiviteit van de onbewustheid. Dat is de reden van alle oorlogen, alle rellen, alle kruistochten, alle moorden.

Individueen hebben erg weinig misdaden gepleegd in vergelijking met de massa. En de individuen die misdaden begingen, hadden totaal andere redenen – ze zijn geboren met een criminele mind, ze zijn geboren met criminele chemische eigenschappen, ze hebben behandeling nodig... Alles wat nodig is, hem weg te halen uit de massa. Hij moet gereinigd worden, hij zou van alle slavernij bevrijd moeten worden, van elk vorm van collectiviteit. Hij moet opnieuw een individu gemaakt worden – net zoals hij in de wereld is gekomen.

De massa's moeten uit de wereld verdwijnen. Enkel individuen moeten er overblijven. Dan kunnen individuen ontmoetingen hebben, individuen kunnen nauwe contacten hebben, individuen kunnen dialogen hebben. Maar op dit ogenblik, als deel van een massa, zijn ze niet vrij, zelfs niet bewust genoeg om een dialoog of verbondenheid te hebben.

Mijn werk is om individuen uit welke massa dan ook te halen, Christelijk, Mohammedaans, Hindoe, joods; zij het een politieke menigte, een racistische massa, een nationale massa, Indiaas, Chinees, Japans. Ik ben tegen de massa en absoluut voor het individu, want alleen het individu kan de wereld redden. Enkel het individu kan de rebel zijn en de nieuwe mens, de grondslag voor de toekomstige mensheid.

De onderwijzeres vraagt drie jongens in haar klas, "Wat was jouw moeder aan het doen toen je wegging naar school deze morgen?"

"Ze deed de was," zegt Tom.

"De slaapkamer aan het schoonmaken," zegt Dick.

"Zich klaarmakend om eenden te gaan schieten," zegt Harrie

"Wat! Waar heb je het over, Harrie?" vraagt de juffrouw.

"Wel Juf," zegt Harrie, "Mijn vader is thuis weggegaan, en zij gooide haar slipjes in het vuur en zei dat ze terug op jacht ging."

Mensen zijn imitatoren. Mensen doen nooit iets uit zichzelf; ze reageren slechts. De echtgenoot heeft haar verlaten; dat brengt een reactie in haar teweeg, een wraak – ze gaat zich opnieuw in het spel storten. Het is niet een bewuste daad, het is niet een indicatie van individualiteit.

Dit is hoe de collectieve mind functioneert – altijd volgens iemand anders. Of voor of tegen, het maakt niet uit; of conformist of geen conformist, het maakt niet uit. Maar het wordt altijd

gedirigeerd, gemotiveerd en gecommandeerd door anderen. Aan zichzelf overgelaten, zal hij zich uitermate verloren voelen – wat nu te doen?

Ik leer mijn mensen te mediteren, om mensen te zijn die het alleen zijn kunnen genieten, om mensen te zijn die zichzelf kunnen respecteren zonder tot een massa te behoren; die niet hun ziel gaan verkopen voor enige beloning en eerbewijzen en achtenswaardigheid of aanzien die de maatschappij hen kan geven. Hun eer, hun aanzien en hun macht is binnenin hun eigen wezen – in hun vrijheid, in hun stilte, in hun liefde, in hun creatieve actie – niet in hun reactie.

Wat anderen doen is niet bepalend voor hun leven.

Hun leven ontspringt van binnenuit hen zelf. Het heeft haar eigen wortels in de aarde en haar eigen takken in de lucht. Het heeft haar eigen verlangen om de sterren te bereiken.

Alleen zo'n mens heeft schoonheid, gratie. Alleen zo'n mens heeft het verlangen van de existentie door hem een geboorte te geven, door hem een kans te geven, vervuld. Zij die deel blijven uitmaken van de massa hebben de trein gemist.